

Dalgas
Att.: Kurt Bech
Handelsvej 30, Hjallesø
5260 Odense S

Miljø og Teknik
Klima Natur og Miljø
Team Vandløb Kyst og Spildevand
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

13. maj 2025

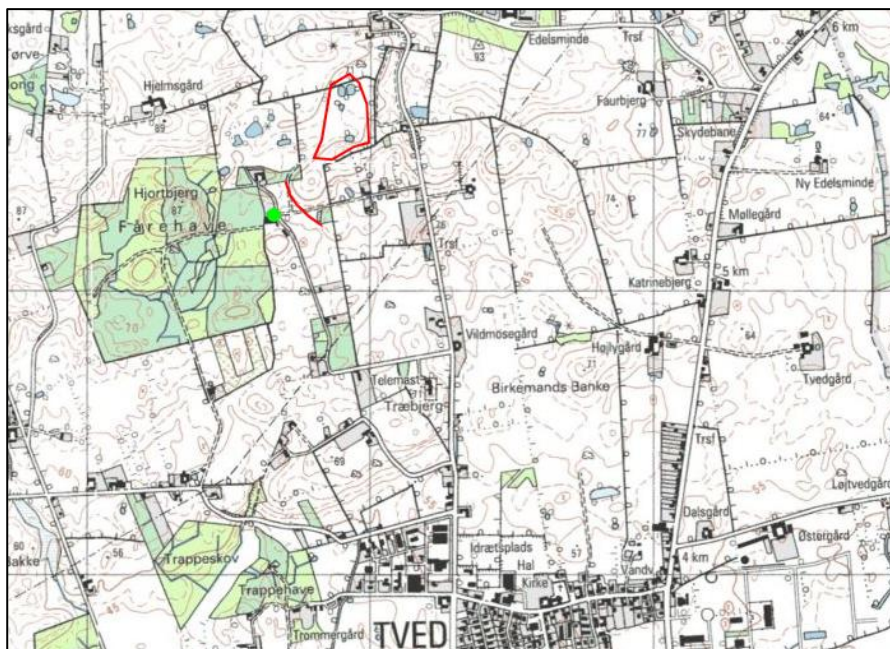
Afgørelse - tilladelse til frilægning af privat vandløb og etablering af naturlig hydrologi

Svendborg Kommune har den 25. november 2024 modtaget en ansøgning fra Dalgas, Handelsvej 30, Hjallesø, 5260 Odense S på vegne af SEF Natur ApS om tilladelse til at frilægge et privat vandløb og etablering af naturlig hydrologi på matr.nr. 18a, Tved By, Tved.

I forbindelse med et ca. 40 ha stort naturprojekt med fokus på forbedring af biodiversiteten, ekstensivering af landbrugsjord, skovrejsning og rekreative formål, ønskes en strækning af et rørlagt vandløb frilagt og en række interne dræn blokeret/fritlagt.

Lokalitetens placering fremgår af oversigtskortet på figur 1.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Figur 1: Oversigtskort, placering af lokalitet for frilægning af privat vandløb og genskabelse af naturlig hydrologi

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.45
Fredag	Kl. 09.00-14.00

Afgørelse – tilladelse til frilægning af privat vandløb og etablering af naturlig hydrologi

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse til frilægning af privat vandløb og etablering af naturlig hydrologi på matr.nr. 18a, Tved By, Tved.

De private vandløb frilægges og en række interne dræn blokeres i forbindelse med et ca. 40 ha stort naturprojekt med fokus på forbedring af biodiversiteten, ekstensivering af landbrugsjord, skovrejsning og rekreative formål.

Tilladelsen meddeles i henhold til Vandløbslovens¹ §§ 16 og 17 og efter § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering².

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

- projektet udføres som ansøgt og beskrevet i ansøgningen
- tilstanden i de §3 beskyttede naturtyper må ikke ændres, så projektet får en negativ konsekvens
- anlægsarbejdet må ikke medføre materialetransport eller anden forurening, der kan skade dræn og vandløb nedstrøms projektområdet
- afstrømningsforholdene i eksisterende vandløb i oplandet til projektområdet må ikke forringes
- terrænregulering i forbindelse med placering af jord over røret må ikke være af en størrelsesorden og have en placering, der ændrer vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindrer vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme jf. vandløbslovens § 6
- anlægget færdigmeldes til Svendborg Kommune, senest 30 dage efter færdiggørelsen
- ansøger er ansvarlig for alle eventuelle uforudsete skader på natur og miljø som følge af projektet. Svendborg Kommune kan ikke gøres ansvarlig og dermed erstatningspligtig for skader, hvis årsag kan henføres til projektet

Høring og bemærkninger

Projektet har i henhold til § 15 i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og -restaurering m.v. været sendt i 4 ugers offentlig høring i perioden fra den 3. april 2025 til 1. maj 2025.

Der er i høringsperioden fremsendt bemærkninger til projektet fra Fiskeristyrelsen, der har givet positiv tilkendegivelse overfor projektet.

¹ Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

² Miljø- og Fødevareministeriets bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. nr. 834 af 27. juni 2016

Baggrund og formål med projektet

Baggrund

Som en del af et ca. 40 ha stort naturprojekt med fokus på forbedring af biodiversiteten, ekstensivering af landbrugsjord, skovrejsning og rekreative formål, skal en strækning af et rørlagt vandløb frilægges og interne dræn blokeres/fritlægges. Projektområdet er beliggende på matrikel 18a Tved, Tved By.

Formålet med at frilægge det rørlagte vandløb er at skabe bedre sammenhæng mellem vandløbet og det omkringliggende terræn, samt at skabe bedre leve- og ynglebetingelser for vandløbsfaunaen og grobund for at der kan skabes en vandløbsflora på strækningen.

Eksisterende forhold

Den rørlagte strækning er en ca. 200 meter lang, Ø 400 mm beton ledning, der er beliggende ca. 1 meter under terræn. Opstrøms strækningen, der ønskes frilagt, er der en kortere åben strækning, hvor efter vandløbet igen er rørlagt. Nedstrøms projektstrækningen er vandløbet rørlagt. Projektstrækningen har et fald på ca. 8‰ målt fra indløbet i opstrøms ende til indløb i brønd i nedstrøms ende. Vandløbet er ikke registreret, så placeringen og det videre forløb er ikke kendt. Ud fra konturerne i landskabet formodes det vandløbet afvander til Afløb fra Tved.

Figur 3: Placering af rørlagt vandløb. Rød streg er vandløbets omtrentlige placering

Projektbeskrivelse

Etablering af åbent forløb

Det åbne forløb etableres ved at den eksisterende rørledning opgraves med samme trace som i dag. Der ændres ikke på faldforholdene i vandløbet, så der ikke ændres på afvandingsmulighederne fra opstrøms beliggende arealer.

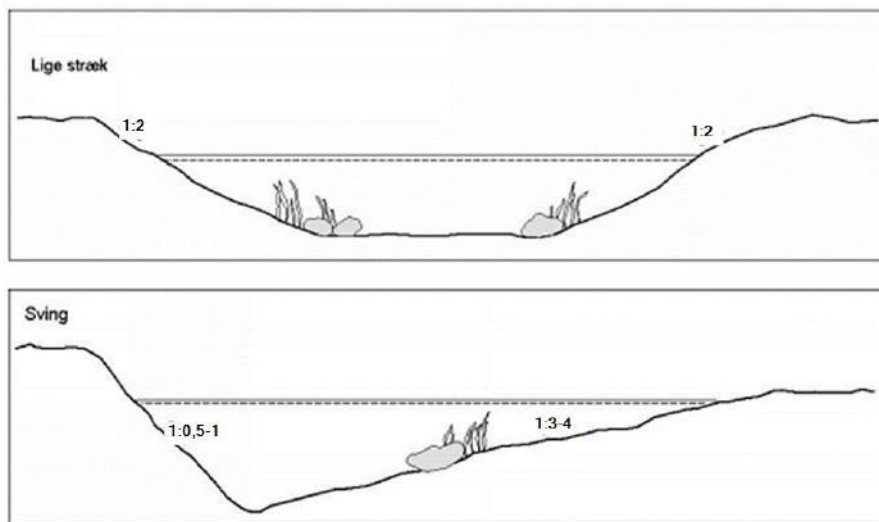
Det nye forløb etableres med en gennemsnitlig bundbredde på 50 cm og brinkerne etableres med et skråningsanlæg svingende mellem anlæg 1:2 og 1:3. Ved etableringen af brinkerne tages højde for at tilpasse brinkerne det omkringliggende terræn, så de får et så naturligt udtryk som muligt.

Ved tilretningen af vandløbsbunden, tilstræbes det at etablere et så varieret vandløb som muligt med varierede bredde og med lave og dybe partier.

Der udlægges skjulesten for at øge variationen i strømningsmønsteret og virke som skjul og levesteder for smådyr. Der udlægges tilfældigt 1-2 sten pr. løbende meter i størrelsen 100-300 mm, så det fremstår så naturligt som muligt.

Hvor vandløbet krydser de eksisterende markveje, bibeholdes kortere strækninger af rørledningen, der skal fungere som overkørsler. For at forebygge erosion stensikres omkring rørenderne ved ind og udløb. Stensikringen etableres med marksten i størrelsen 200-400 mm.

Ved udgravning af det åbne vandløbstrace bliver der et jordoverskud på ca. 500 m³. Jorden indbygges på højt liggende arealer i nærheden af vandløbet inden for samme matrikel. Det indbygges med en lagtykkelse på maksimalt 0,5 m.

Figur 4: Principskitse for profiler i den frilagte vandløbsstrækning

Genskabelse af naturlig hydrologi

Formålet med at genskabe en mere naturlig hydrologi i området, er at skabe et mere varieret landskab med levesteder til mange forskellige arter.

Projektområdet har i mange år været drevet i omdrift og som en del af landbrugsdriften er der i gennem tiden udført større og mindre dræningstiltag.

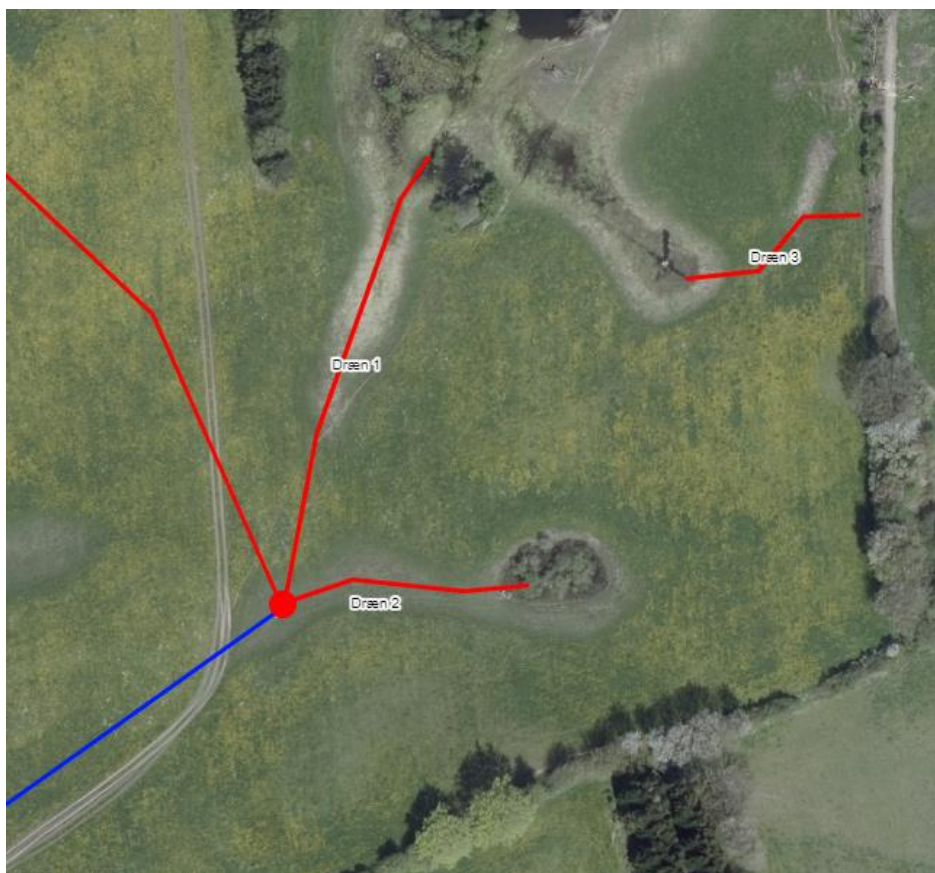
Ved naturprojektet er det ønsket at genskabe nogle af de tidligere våde lavninger og ændre på afløbene fra de lavninger, hvor der i dag står vand. Dette gøres ved at fjerne eller blokere interne dræn, hvorved der ændres på afvandingen fra lavningerne, så vandet tvinges op til terræn i stedet for at løbe i drænrørene.

Informationer om dræn og brønde i området kommer fra henholdsvis drænkort, informationer fra tidligere lodsejer og via granskning af luftfoto og terrænmodeller.

Figur 5: Projektområdet (vist med blå streg), hvor der skal genskabes naturlig hydrologi

Der er udpeget 2 lavninger, hvor det påtænkes at ændre på forløbet af afvandingen. På nedenstående figur ses lavningerne og de dræn, der er registret i området. På figuren fremstår de områderne, der ofte står under vand.

Figur 6: Rød linje = dræn, Rød prik = brønd, Blå linje = afløbsdræn

For at hæve vandstanden i de 2 lavninger og tvinge vandet op på terræn, sløjfes dræn 1 og 2. Fra brønden og 10 meter opstrøms graves drænene op. Derfra etableres en blokering af drænledningen pr. 10 m ved at opgrave en strækning på ca. 2 m, hvor drænet knuses og renden tildækkes igen.

Der etableres et nyt indløb til brønden i form af en overløbsbrønd monteret med en kupelrist. Overkanten af brønden placeres i kote 70,5 m DVR 90. I en bredde på 2 m omkring brønden udlægges et lag sten for at mindske risikoen for tilgroning og erosion ved det nye afløb. Stenlaget føres op til det eksisterende terræn, der er opmålt til kote 70,6 m DVR 90. Der ændres ikke på afløbet fra den eksisterende brønd. Der vil derfor ikke ske ændringer i afvandingsforholdene for arealer, der afvander via drænledningen, der løber til fra nordlig retning.

De 2 lavninger forbindes via en smal lavning i terrænet. Ved den røde markering på nedenstående figur, er der en forhøjning i terrænet der er opmålt til kote 71,5 DVR 90. Syd for markeringen er terrænet opmålt til kote 70,6 DVR 90. For at sikre at ændringen af afvandingen fra arealer uden for projektområdet foretages en terrænregulering gennem lavningen i en bredde på 2 meter ned til kote 71,0 m DVR 90.

Figur 7: Rød prik = højeste punkt i lavning. Grøn streg = omtrentlig placering af terrænregulering

Den præcise placering af dræn 3 kendes ikke. Det formodes, at drænet afvander en lavning på nabomatriklen.

For at sikre at afvandingen opretholdes lokaliseres drænet og det tilrettes, så det fortsat er funktionelt.

Det forventes at det er muligt at bringe drænet til overrisling, da der er et stor fald i terræn fra skel og ned mod lavningen.

Vurdering af konsekvenser

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at de afvandingsmæssige interesser ikke vil ændres som følge af frilægning af det private vandløb, da vandet i fremtiden ledes ud på terræn.

Genskabelse af den naturlige hydrologi i området, vil forbedre de beskyttede naturtyper væsentligt ved at drænvandet i fremtiden overriller de beskyttede naturtyper.

Vurdering af § 3-beskyttet natur

Etablering af åbent forløb

Da der er et rørlagt vandløb i forvejen og åbningen af vandløbet ikke sker i beskyttet natur, er det Svendborg Kommunes vurdering, at projektet ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af beskyttet natur.

Hvis det rørlagte vandløb viser sig at lede til den beskyttede sø, vil det være naturforbedrende, at lede vandløbet udenom søen i forbindelse med åbningen af vandløbet. Åbningen af vandløbet vurderes desuden at ville bidrage positivt til biodiversiteten i området.

Figur 8: Blå skravering = beskyttet sø

Genskabelse af naturlig hydrologi

Projektet indebærer en sløjfning af dræn 1 og dræn 2. Begge dræn afvander lavninger med beskyttede naturområder hhv. en lavning med sø og eng og lavning med en sø. Naturtyperne eng og sø tager skade af at blive drænet, det vil derfor være naturforbedrende at stoppe dræningen og lade overskydende vand fra naturområderne løbe på terræn

i stedet. Ændring fra rørlagt dræn til overrisling fra dræn 3 vurderes ikke at medføre en ændring af beskyttet natur, da typen og mængden af vand er uændret.

Opgravning af opstrøms liggende dræn og etablering af nyt indløb til brønd, som beskrevet, vurderes heller ikke at ville medføre en ændring af de beskyttede naturområders tilstand.

Det vurderes samlet, at genskabelse af naturlig hydrologi i området som beskrevet, ikke vil medføre en tilstandsændring af beskyttet natur. Det forventes dog, at projektet vil danne grundlag for en øget biodiversitet i området, give mulighed for at arealet med beskyttet eng vil kunne brede sig og der vil måske opstå små vandfyldte lavninger til gavn for padder i området.

Figur 9: Blå skravering = beskyttet sø. Grøn skravering = beskyttet eng

Jordhåndtering

Overskudsjorden efter opgravning af rørene indbygges på samme matrikel som frilægningen foretages.

Øvrig lovgivning

Miljøvurderingsloven

Vandløbsregulering, er en anlægstype der er opført på bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen³. Det betyder, at der skal laves en VVM-screening af, om der er risiko for, at projektet vil påvirke miljøet. Screeningen vil blive udarbejdet inden der gives tilladelse til ændring af udløbet.

Afgørelse efter Miljøvurderingsloven

Svendborg Kommune træffer har på baggrund af VVM-screeningen afgørelse om, at frilægning af private vandløb/dræn på matr.nr. 18a Tved, Tved By ved Herredsfogedvej 10, ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet. Der skal derfor ikke gennemføres en miljøvurdering.

Der er i afgørelsen taget hensyn til kriterierne i bilag 6 til miljøvurderingsloven. Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er risici forbundet med projektet i forhold til miljøet.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 21 i miljøvurderingsloven⁴.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men er alene en afgørelse om, at projektet ikke skal igennem en VVM-proces.

Anmeldeskemaet fremgår af vedlagte bilag 3.

Begrundelse for afgørelsen efter Miljøvurderingsloven

Ansøger har fremsendt et udfyldt VVM-anmeldeskema med de oplysninger, som er krævet for projekter, der er omfattet af lovens bilag 2, jf. lovens § 21.

Svendborg Kommune har screenet projektet i forhold til de fremsendte oplysninger og vurderer at projektet ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, og at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering.

Der er ikke kendskab til hasselmus i egnen, men det kan ikke afvises, at området kan være yngle- og rasteområde for hasselmus. Projektet vurderes ikke at få betydning for hasselmusen, da den typisk lever i løvskov med urter, bærbuske og bregner som undervegetation samt uforstyrrede skovbryn. Kun yderst sjældent vil hasselmusen bevæge sig over ubevoksede områder.

³ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Der kan være flagermus (Sydflagermus og dværgflagermus) i området. Projektet vurderes ikke at have negativ konsekvens for forekomst af flagermus.

Området kan være levested for markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og springfrø. Projektet vurderes at have en positiv effekt for forekomsten af padder, da området bliver mere fugtigt i fremtiden.

Projektet har ikke betydning for habitatområder (Natura 2000 områder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder), da der ikke ligger internationale naturbeskyttelsesområder indenfor eller i projektområdets umiddelbare nærhed.

Projektet medfører ingen risiko for grundvandet.

Projektets parter

Ansøger:

- SEF Natur ApS, Fåborgvej 44, 5700 Svendborg

Rådgiver:

- Dalgas v. Kurt Bech, Handelsvej 30, Hjallese, 5260 Odense S

Økonomi

SEF Natur ApS afholder udgifterne forbundet med projektet.

Tidsplan

Projektet forventes udført i første forår/sommer 2025, når der er indhentet de nødvendige godkendelser hos vandløbsmyndigheden.

Tilladelsen er gældende i 3 år. Herefter bortfalder godkendelsen. Svendborg Kommune skal orienteres, hvis projektet ikke bliver udført.

Har du spørgsmål til ovenstående, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Berit Luise Mogensen
Landskabsingeniør

Dir. tlf. 23736742

Behandling af data

Vi gør opmærksom på, at i Svendborg Kommune behandler vi oplysninger om jer i vores IT-systemer, når vi arbejder med jeres sag. Vi kan f.eks. også i tilfælde af en anmodning om aktindsigt videregive jeres oplysninger. I kan læse mere om Databeskyttelses-forordningen og -loven på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk og på Svendborg Kommunes hjemmeside <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/datasikkerhed>.

Bilag:

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Kort Anlægsprojekt vandløb og naturlig hydrologi

Bilag 3: VVM-anmeldeskema

Kopi til:

Relevante myndigheder og interesseorganisationer:

Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen (fynskredsen@botaniskforening.dk)

Dansk Botanisk Forening – Naturbeskyttelsesudvalget (toni.reese.naesborg@gmail.com)

Dansk Møllerforening- v./Susanne Jervelund (dansk-moller@gmail.com)

Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)

Danmarks Naturfredningsforening - Svendborg (svendborg@dn.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – Svendborg (svendborg@dof.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – (natur@dof.dk)

Svendborg Sportsfiskerforening (post@svendborg-sportsfiskerforening.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Søren Knabe (soren@knabe.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Fiskeriinspektorat ØST (inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk)

Fiskeriinspektorat ØST- Fredericia v./ Bernt Paul Wind (bpwi@fiskeristyrelsen.dk)

Friluftsrådet (sydfyn@friluftstraadet.dk)

Svendborg Museum (info@svendborgmuseum.dk)

Arkæologi Sydfyn, Øhavsmuseet arkaeologi@ohavsmuseet.dk

Svendborg Vandløbslaug – v. Søren Hansen (rodmenygaard@hotmail.com)

Klagevejledning vedr. vandløbslovsafgørelsen

Denne afgørelse, der også er offentliggjort på Svendborg Kommunes hjemmeside, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for de fastsatte fire ugers klagefrist jf. vandløbslovens §§ 80 og 81.

Klagefristen er den 10. juni 2025.

Klageberettigede er de berørte parter for afgørelsen samt enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/ eller Miljø-og-fødevareklagenævnet.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kroner, hvis du er en borger og 1.800 kroner, hvis det er en virksomhed eller organisation du klager for.

Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder ikke behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. I vejledningen på nævnets hjemmeside – www.naevneneshus.dk – kan du læse mere om gebyrordningen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, regnet fra samme dato som klagefristen.

Klagevejledning vedr. afgørelsen truffet jf. naturbeskyttelsesloven

Denne afgørelse, der også er offentliggjort på Svendborg Kommunes hjemmeside, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for de fastsatte fire ugers klagefrist jf. § 78 stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.

Klagefristen er den 10. juni 2025.

Klageberettigede er de berørte parter for afgørelsen samt offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af navneneshus.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Hvis du klager koster det 900 kroner for privatpersoner og 1.800 kroner for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Domstolsprøvelse

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen af meddelt jf. § 88 i naturbeskyttelsesloven.

Klagevejledning vedr. afgørelsen at der ikke er VVM-pligt i forbindelse med projektet jf. Lov om miljøvurdering

Denne afgørelse, der også er offentliggjort på Svendborg Kommunes hjemmeside, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for de fastsatte fire ugers klagefrist jf. lovens § 51.

Klagefristen er den 10. juni 2025.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af navneneshus.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Hvis du klager koster det 900 kroner for privatpersoner og 1.800 kroner for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Domstolsprøvelse

Hvis sagen ønskes indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen af meddelt.